

حضرت علی (علیه السلام) اسوه وحدت و همبستگی و رسالت ما

دکتر حسن بیارجمندی

حضرت علی علیه السلام به تعبیر امام خامنه ای : «مؤمن تراز اول، شاگرد تراز اول پیغمبر و عبادت کننده‌ی تراز اول در میان همه‌ی مسلمانان، امیرالمؤمنین است. پای منبر پیغمبر هم، از همه‌ی شاگردان پذیرنده‌تر، داننده‌تر و پرسنده‌تر اوست؛ در یک روایت هست که به حضرت عرض کردند: شما چقدر از پیغمبر زیاد نقل میکنید؟ فرمود: من از پیغمبر سؤال میکردم، جواب میداد؛ وقتی سؤال نمیکردم، خود او ابتدا به من می‌گفت. بنابراین، شاگرد درجه‌ی یک بود.» و به تعبیری دیگر از معظم له : «آنچه از فضائل امیرالمؤمنین (سلام خدا بر او) تاکنون بر زبانها و قلمها جاری شده است، همه‌ی فضائل امیرالمؤمنین نیست، بخشی از آن است. از قول نبی اکرم نقل شده است که فرمود: برادر من علی، فضایی دارد که لا تُحصی - قابل شمارش نیست ؛ این امیرالمؤمنین است. خب، ما احتیاج به الگو داریم، احتیاج به اسوه داریم، [پس] با این نظر به امیرالمؤمنین (علیه السلام) نگاه کنیم.» و همانطور که ایشان در مناسبتی دیگر اشاره می نمایند: «این هم حرفی نیست که شیعیان این را بگویند. اینها چیزهایی است که جزو مسلمات تاریخ است.» لذا طبیعی است که نام و یاد چنین الگو و

اسوه ای از صدر اسلام تا ظهور در کانون توجهات جهان اسلام و مسلمانان و حتی غیرمسلمانان باشد و پیرامون آن گفتگو و مباحثی مطرح شود.

امام خامنه ای با تاکید بر اینکه حضرت علی (ع) الگوی وحدت و نقطه ی وحدت است؛ جریانی که بدنبال تقلیل و تنزل چنین الگوی تراز و ممتاز جهان اسلام است را از این اقدام نهی می کنند: «امیرالمؤمنین را مایه ای اختلاف بین شیعه و سنی و فرقه های اسلامی قرار ندهید. امیرالمؤمنین نقطه ای وحدت است، نه نقطه ای افتراق.» محور وحدت بعنوان یک فریضه قطعی قرآنی بودن از موضوعات مسلمی است که تصور آن موجب تصدیق است و چندان به استدلال احتیاج ندارد. به این معنی که هر کس مسلمات تاریخ صدر اسلام را حتی اجمالاً بداند چون به اصل وحدت و فریضه بودن آن و الگو بودن حضرت علی (ع) برسد و آن را به تصور آورد، بدیندرنگ تصدیق خواهد کرد؛ هم حقیقت محور وحدت بودن و هم بایسته بودن آن در همه اعصار. مقام معظم رهبری در این خصوص می فرمایند: «امیرالمؤمنین محور وحدت است. همه ای دنیای اسلام در مقابل امیرالمؤمنین خاضع اند؛ شیعه و سنی ندارد.» و یا امر به اینکه: «امیرالمؤمنین باید مایه ای وحدت دنیای اسلام باشد.» از این منظر حضرت علی (ع) را باید اولاً بعنوان نقطه ی همبستگی بین مذاهب و منبع اصلی و الهام بخش تقریب و وحدت اسلامی دانست: «به جرأت میتوان گفت که علی بن ابیطالب (علیه الصّلاة و السّلام)، میتواند نقطه ای اشتراک و تلائم و همبستگی میان فریق اسلامی قرار بگیرد. در همه ای زمانها و دوره ها، فرقه های اسلامی - به جز گروه ناچیز و اندک نواصب که خارج از فریق اسلامی هستند - شأن امیرالمؤمنین (علیه الصّلاة و السّلام) را همان شأن والا و برجسته و ممتازی میدانستند که شما در کتابهای فریقین - چه شیعه و چه سنی - ملاحظه میکنید. بنابراین امیرالمؤمنین (علیه الصّلاة و السّلام) ملتقی و محل اشتراک فرقه های اسلامی است و میتواند منبعی برای وحدت بین مسلمین به حساب بیاید. این امروز برای دنیای اسلام مورد نیاز است.»

و ثانیاً الگو و اسوه کمک کننده به مدیریت جامعه اسلامی برای حفظ دین اسلام و امت اسلامی دانست. مقام معظم رهبری در این خصوص می فرمایند: «بعد از اندکی [از رحلت پیامبر اعظم] احساس کرد که جامعه ای اسلامی به او نیاز دارد؛ حتّی رأیت راجعة الناس قد رجعت ترید محو دین محمد (صلّی اللّٰه علیه و آله)؛ آن وقت وارد میدان شد. همکاری، مشارکت و کمک به کسانی که مدیریت جامعه را به عهده داشتند هدایتها و کمکهای آن بزرگوار در زمینه ای لشگرکشیها، در زمینه ای اجرای حدود، در زمینه ای مسائل سیاسی و غیره؛ مرشد کامل، محور و مرکز نورافشانی در جامعه ای اسلامی، امیرالمؤمنین بود. این بیست و پنج سال هم به همان شکلی که معروف است و می دانید، گذشت»

نتیجه اینکه در این عصر کنونی نه تنها انقلاب و نظام جمهوری اسلامی بعنوان "ام القرى جهان اسلام" با

چنین الگوی ترازی بنیانگذاری شد و راهبری می گردد؛ بلکه مشارکت هر یک از ما در این مسیر و حیات طیبیه ای که دل در گرو اسلام و امت واحده اسلامی داریم نیز مشروط به این است که سیره ی حضرت علی (ع) و رفتار آن را به تعبیر امام خامنه ای مثل سرمشق همواره پیش روی خود داشته باشیم: «میتوان علی (علیه السلام) را با خود داشت؛ پیشاپیش حرکت خود و پیش روی خود داشت، مشروط بر اینکه ما سیره ی امیرالمؤمنین و رفتار امیرالمؤمنین را مثل یک سرمشق مورد توجه قرار بدهیم.» این بزرگ ترین رسالتی است که می بایست در این ایام پر برکت با توسل به آن حضرت و در شب های قدر آنرا از خداوند متعال مسئلت کنیم و در طول سال به آن اهتمام و التزام عملی داشته باشیم. ان شاء الله